

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Eventyr, fortalte for Børn. Ny Samling. Første Hefte. 1838.

Citation: Andersen, H. C.: "Eventyr, fortalte for Børn. Ny Samling. Første Hefte. 1838.", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. I kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 115. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hcaeventyr01valshoot-workid71035.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. I kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

Eventyr, fortalte for Børn. Ny Samling. Første Hefte. 1838.

116

EB 4-38 (*Bibl. 325*) udkom 2.10.1838 og indeholder: 1 Eventyr for Børn. 2 blank. 3 Eventyr, fortalte for Børn af H. C. Andersen. Ny Samling. Første Hefte. København. Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel. Trykt hos Bianco Luno. 1838. 4 blank. 5-58 text, 59 Indhold, 60-64 blank. Om de i Kgl. *Bibl.s* exemplar bevarede s. 61-64 har været fjernet i det alm. oplag, vides ikke.

EB 4-46 indeholder det samme, men angiver på titelbladet Andet Oplag og årstal 1846. Der staves: Universitets-Boghandler.

117

Gaaseurten.

Nu skal Du høre! -

Ude paa Landet, tæt ved Veien, laae et Lyststed; Du har bestemt selv engang seet det! der er foran en lille Have med Blomster og et Stakit, som er malet; tæt herved paa Grøften, midt i det deiligste grønne Græs, voxte en lille Gaaseurt; Solen skinnede ligesaa varmt og smukt paa den, som paa de store rige Pragtblomster inde i Haven, og derfor voxte den Time for Time. En Morgen stod den ganske udsprunget med sine smaa, skinnende hvide Blade, der sidde som Straaler rundt om den lille gule Sol indeni. Den tænkte slet ikke paa, at intet Menneske saae den der i Græsset og at den var en fattig, foragtet Blomst; nei den var saa fornøiet, den vendte sig lige imod den varme Sol, saae op i den og hørte paa Lærken, som sang i Luften.

Den lille Gaaseurt var saa lykkelig, som om det var en stor Helligdag, og saa var det dog en Mandag; alle Børn vare i Skole; mens de sad paa deres Bænke og lærte noget, sad den paa sin lille grønne Stilk og lærte ogsaa af den varme Sol og Alt rundt omkring, hvor god Gud er, og den syntes ret at den lille Lærke sang saa tydeligt og smukt Alt, hvad den i Stilhed følte; og Gaaseurten saae med en Slags Ærbødighed op til den lykkelige Fugl, der kunde synge og flyve, men var slet ikke bedrøvet, fordi den selv ikke kunde det. »Jeg seer og hører jo!« tænkte den, »Solen skinner paa mig og Vinden kysser mig! o, hvor jeg dog er blevet begavet!«

Indenfor Stakittet stode saa mange stive, fornemme

*** ** 118

Blomster; jo mindre Duft de havde, desmere kneisede de. Pionerne blæste sig op, for at være større end en Rose, men det er slet ikke Størrelsen, som gjør det! Tulipanerne havde de allersmukkeste Couleurer, og det vidste de nok og holdt sig saa ranke, for at man endnu bedre skulde see det. De lagde slet ikke Mærke til den lille Gaaseurt udenfor, men den saae desmere paa dem og tænkte: »hvor de ere rige og deilige! ja, dem flyver vist den prægtige Fugl ned til og besøger! Gud skee Lov, at jeg staaer saa nær herved, saa kan jeg dog faae den Stads at see!« og lige idet den tænkte det, »qvirrevit!« der kom Lærken flyvende, men ikke ned til Pioner og Tulipaner, nei, ned i Græsset til den fattige Gaaseurt, der blev saa forskrækket af bare Glæde, at den vidste slet ikke mere, hvad den skulde tænke.

Den lille Fugl dandsede rundt omkring den og sang: »nei, hvor dog Græsset er blødt! og see, hvilken sød lille Blomst med Guld i Hjertet og Sølv paa Kjolen!« den gule Prik i Gaaseurten saae jo ogsaa ud som Guld, og de smaa Blade rundt om vare skinnende sølvhvide.

Saa lykkelig som den lille Gaaseurt var, nei, det kan ingen begribe! Fuglen kyssede den med sit Næb, sang for den og fløi saa igjen op i den blaa Luft. Det varede bestemt et heelt Qvarteer, før Blomsten kunde komme sig igjen. Halv undseelig og dog inderlig fornøiet saae den til Blomsterne inde i Haven; de havde jo seet den Ære og Lyksalighed, der var vederfaret hende, de maatte jo begribe, hvilken Glæde det var; men Tulipanerne stode nok engang saa stive som før, og saa vare de saa spidse i Ansigtet og saa røde, for de havde ærgret sig. Pionerne vare ganske tykhovede, bu! det var godt, at de ikke kunde tale, ellers havde Gaaseurten faaet en ordentlig Tiltale. Den stakkels lille Blomst kunde nok see, at de vare ikke i godt Humeur, og det gjorde den saa inderligt ondt. I det samme kom der inde i Haven en Pige med en stor Kniv saa skarp og skinnende, hun gik lige hen mellem Tulipanerne og skar den ene af efter den anden. »Uh!« sukkede den lille Gaaseurt, »det var jo forskrækkeligt, nu er det forbi med dem!« Saa gik Pigen bort med Tulipanerne. Gaaseurten var glad ved, at den stod ude i Græsset og var en lille, fattig Blomst; den følte sig ret saa taknemmelig, og da Solen gik ned, foldede den sine Blade, sov ind og drømte hele Natten om Solen og den lille Fugl.

Næste Morgen, da Blomsten igjen, lykkelig, strakte alle de

* 119

hvide Blade ligesom smaa *Arme ud* mod Luft og Lys, kjendte den Fuglens Stemme, men det var saa sørgeligt, hvad den sang. Ja, den stakkels Lærke havde god Grund dertil, den var blevet fanget og sad nu i et Buur tætved det aabne Vindue. Den sang om at flyve frit og lykkeligt omkring, sang om det unge, grønne Korn paa Marken og om den deilige Reise, den kunde gjøre paa sine Vinger høit op i Luften. Den stakkels Fugl var ikke i godt Humeur, fangen sad den der i Buret.

Den lille Gaaseurt ønskede saa gjerne at hjælpe, men hvorledes skulde den bære sig ad dermed; ja det var vanskeligt at hitte paa. Den glemte reent, hvor smukt Alt stod rundtom, hvor varmt Solen skinnede, og hvor smukke hvide dens Blade saae ud; ak, den kunde kun tænke paa den fangne Fugl, som den slet ikke var istand til at gjøre noget for.

Da kom der i det samme to smaa Drengene ud af Haven; den ene af dem havde i Haanden en Kniv, stor og skarp som den, Pigen havde til at skjære Tulipanerne af med. De gik lige hen imod den lille Gaaseurt, der slet ikke kunde begribe, hvad de vilde.

»Her kan vi skjære en deilig Græstørv til Lærken!« sagde den ene Dreng og begyndte at skjære i en Fiirkant dybt ned, omkring Gaaseurten, saa at den kom til at staa midt i Græstørven.

»Riv den Blomst af!« sagde den anden Dreng, og Gaaseurten rystede ordentligt af Angest, thi at blive revet af, var jo at miste Livet, og nu vilde den saa gjerne leve, da den skulde med Græstørven ind i Buret til den fangne Lærke.

»Nei, lad den sidde!« sagde den anden Dreng, »den pynter saa net!« og saa blev den siddende og kom med ind i Buret til Lærken.

Men den stakkels Fugl klagede høit over sin tabte Frihed og slog med Vingerne mod Jerntraadene i Buret; den lille Gaaseurt kunde ikke tale, ikke sige et trøstende Ord, ihvor gjerne den vilde. Saaledes gik hele Formiddagen.

»Her er intet Vand!« sagde den fangne Lærke, »de ere Alle ude og have glemt mig med en Draabe at drikke! min Hals er tør og brændende! der er Ild og Iis indeni mig og Luften er saa tung! Ak, jeg maa døe, fra det varme Solskin, fra det friske Grønne, fra al den Deilighed, Gud har skabt!« og saa borede den sit lille Næb ned i den kjølige Græstørv, for derved at opfriskes lidt; da faldt dens Øine paa Gaaseurten, og Fuglen

* 120

nikkede til den, kyssede den med Næbbet og sagde: »Du maa ogsaa visne herinde, Du stakkels lille Blomst! Dig og den lille grønne Plet Græs har man givet mig for den hele Verden, jeg havde udenfor! hvert lille Græsstraa skal være mig et grønt Træ, hvert af dine hvide Blade en duftende Blomst! ak, I fortælle mig kun, hvormeget jeg har mistet!«

»Hvo der dog kunde trøste ham!« tænkte Gaaseurten, men den kunde ikke røre et Blad; dog Duften, som strømmede ud af de fine Blade, var langt stærkere, end den ellers findes hos denne Blomst; det mærkede ogsaa Fuglen, og skjøndt den forsmægtede af Tørst og i sin Pine rev de grønne Græsstraa af, rørte den slet ikke Blomsten.

Det blev Aften, og endnu kom Ingen og bragte den stakkels Fugl en Vanddraabe; da strakte den sine smukke Vinger ud, rystede dem krampagtigt, dens Sang var et veemodigt Pipi; det lille Hoved bøiede sig henimod Blomsten, og Fuglens Hjerte brast af Savn og Længsel; da kunde Blomsten ikke, som Aftenen forud, folde sine Blade sammen og sove, den hang syg og sørgende ned mod Jorden.

Først den næste Morgen kom Drengene, og da de saae Fuglen død, græd de, græd mange Taarer og

gravede den en nydelig Grav, som blev pyntet med Blomsterblade. Fuglens Liig kom i en rød, deilig Æske, kongeligt skulde den begraves, den stakkels Fugl! da han levede og sang, glemte de ham, lod ham sidde i Buret og lide Savn, nu fik han Stads og mange Taarer.

Men Græstørven med Gaaseurten blev kastet ud i Støvet paa Landeveien, ingen tænkte paa den, som dog havde følt meest for den lille Fugl og som gjerne vilde trøste den!

*

121

Den standhaftige Tinsoldat.

Der var engang fem og tyve Tinsoldater, de vare alle Brødre, thi de vare fødte af en gammel Tinskee. Geværret holdt de i Armen og Ansigtet satte de lige ud; rød og blaa, nok saa deilig var Uniformen. Det Allerførste, de hørte i denne Verden, da Laaget blev taget af Æsken, hvori de laae, var det Ord: »Tinsoldater!« det raabte en lille Dreng og klappede i Hænderne; han havde faaet dem, for det var hans Geburtsdag, og stillede dem nu op paa Bordet. Den ene Soldat lignede livagtig den anden, kun en eneste var lidt forskjellig; han havde eet Been, thi han var blevet støbt sidst, og saa var der ikke Tin nok; dog stod han ligesaa fast paa sit ene, som de andre paa deres to, og det er just ham, som bliver mærkværdig.

Paa Bordet, hvor de bleve stillede op, stod meget andet Legetøi; men det, som faldt meest i Øinene, var et nydeligt Slot af Papir. Gjennem de smaa Vinduer kunde man see lige ind i Salene. Udenfor stode smaa Træer, rundt om et lille Speil, der skulde see ud som en Sø; Svaner af Vox svømmede derpaa og spillede sig. Det var altsammen nydeligt, men det Nydeligste blev dog en lille Jomfru, som stod midt i den aabne Slotsdør; hun var ogsaa klippet ud af Papir, men hun havde et Skjørt paa af det klareste Linon og et lille smalt blaat Baand over Skulderen ligesom et Gevandt; midt i det sad en skinnende Paillette, lige saa stor som hele hendes Ansigt. Den lille Jomfru strakte begge sine Arme ud, for hun var en Dandserinde, og

----- 122

saa løftede hun sit ene Been saa høit i Veiret, at Tinsoldaten slet ikke kunde finde det og troede, at hun kun havde eet Been ligesom han.

»Det var en Kone for mig!« tænkte han; »men hun er noget fornem, hun boer i et Slot, jeg har kun en Æske, og den ere vi fem og tyve om, det er ikke et Sted for hende! dog jeg maa see at gjøre Bekjendtskab!« og saa lagde han sig saa lang han var bag en Snuustobaksdaase, der stod paa Bordet; der kunde han ret see paa den lille fine Dame, som blev ved at staae paa eet Been, uden at komme ud af Balancen.

Da det blev ud paa Aftenen, kom alle de andre Tinsoldater i deres Æske og Folkene i Huset gik til Sengs. Nu begyndte Legetøiet at lege, baade at komme Fremmede, føre Krig og holde Bal; Tinsoldaterne raslede i Æsken, for de vilde være med, men de kunde ikke faae Laaget af. Nøddeknækkeren slog Kaalbøtter, og Griffelen gjorde Commers paa Tavlen; det var et Spektakel saa Kanarifuglen vaagnede, og begyndte at snakke med, og det paa Vers. De to eneste, som ikke rørte sig af Stedet, var Tinsoldaten og den lille Dandserinde; hun holdt sig saa rank paa Taaspidsen og begge Armene udad; han var ligesaa standhaftig paa sit ene Been, hans Øine kom ikke et Øieblik fra hende.

Nu slog Klokken tolv, og klask, der sprang Laaget af Snuustobaksdaasen, men der var ingen Tobak i, nei, men en lille sort Trolde, det var saadant et Kunststykke.

»Tinsoldat!« sagde Trolde, »vil Du holde dine Øine hos Dig selv!«

Men Tinsoldaten lod, som han ikke hørte det.

»Ja bi til imorgen!« sagde Trolde.

Da det nu blev Morgen, og Børnene kom op, blev Tinsoldaten stillet hen i Vinduet, og enten det nu var Trolde eller Trækvind, ligemed eet fløi Vinduet op og Soldaten gik ud paa Hovedet fra tredie Sal. Det var en skrækkelig Fart, han vendte Benet lige iveiret, og blev staaende paa Kaskjetten, med Bajonetten nede imellem Brostenene.

Tjenestepigen og den lille Dreng kom strax ned, for at søge; men skjøndt de vare færdig ved at træde paa ham, kunde de dog ikke see ham. Havde Tinsoldaten raabt: her er jeg! saa havde de nok fundet ham, men han fandt det ikke passende at skrike høit, da han var i Uniform.

Nu begyndte det at regne, den ene Draabe faldt tættere end
*
- 123

den anden, det blev en ordentlig Skylle; da den var forbi, kom der to Gadedrenge.

»Sei Du!« sagde den ene, »der ligger en Tinsoldat! han skal ud at seile!«

Og saa gjorde de en Baad af en Avis, satte Tinsoldaten midt i den, og nu seilede han ned af Rendestenen; begge Drengene løb ved Siden og klappede i Hænderne. Bevar os vel! hvilke Bølger der gik i den Rendesteen, og hvilken Strøm der var; **ja** det havde da ogsaa skylregnet. Papiirsbaaden vippede op og ned, og imellem saa dreiede den saa gesvindt, saa det dirrede i Tinsoldaten; men han blev standhaftig, forandrede ikke en Mine, saae lige ud og holdt Geværet i Armen.

Lige med eet drev Baaden ind under et langt Rendesteens-Bræt; der blev lige saa mørkt, som om han var i sin Æske.

»Hvor mon jeg nu kommer hen«, tænkte han, »ja, ja, det er Troldens Skyld! Ak sad dog den lille Jomfru her i Baaden, saa maatte her gjerne være eengang saa mørkt endnu!«

I det samme kom der en stor Vandrotte, som boede under Rendesteens-Brættet.

»Har Du Pas?« spurgte Rotten. »Hid med Passet!«

Men Tinsoldaten taug stille og holdt endnu fastere paa Geværet. Baaden foer afsted og Rotten bag efter. Hu! hvor den skar Tænder, og raabte til Pinde og Straa:

»Stop ham! stop ham! han har ikke betalt Told! han har ikke viist Pas!«

Men Strømmen blev stærkere og stærkere! Tinsoldaten kunde allerede øine den lyse Dag foran hvor Brættet slap, men han hørte ogsaa en brusende Lyd, der nok kunde gjøre en tapper Mand forskrækket; tænkt dog, Rendestenen styrtede, hvor Brættet endte, lige ud i en stor Canal, det vilde være for ham lige saa farligt, som for os at seile ned af et stort Vandfald.

Nu var han allerede saa nær derved, at han ikke kunde standse. Baaden foer ud, den stakkels Tinsoldat holdt sig saa stiv han kunde, ingen skulde sige ham paa, at han blinkede med Øinene. Baaden snurrede tre fire Gange rundt, og var fyldt med Vand lige til Randen, den maatte synke; Tinsoldaten stod i Vand til Halsen og dybere og dybere sank Baaden, mere og mere løste Papiret sig op; nu gik Vandet over Soldatens Hoved, - da tænkte han paa den lille nydelige Dandserinde, som han aldrig mere skulde faae at see; og det klang for Tinsoldatens Øre:

*
- 124

»Fare, Fare, Krigsmand!
Døden skal Du lide!«

Nu gik Papiret itu, og Tinsoldaten styrtede igjennem - men blev i det samme slugt af en stor Fisk.

Nei, hvor det var mørkt derinde! der var endnu værre, end under Rendesteens-Brættet, og saa var der saa snevert; men Tinsoldaten var standhaftig, og laae saa lang han var med Geværet i Armen. -

Fisken foer omkring, den gjorde de allerforfærdeligste Bevægelser; endelig blev den ganske stille, der foer som en Lynstraale gjennem den. Lyset skinnede ganske klart og een raabte høit: »Tinsoldat!« Fisken var blevet fanget, bragt paa Torvet, solgt og kommet op i Kjøkkenet, hvor Pigen skar den op med en stor Kniv. Hun tog med sine to Fingre Soldaten midt om Livet og bar ham ind i Stuen, hvor de Allesammen vilde see saadan en mærkværdig Mand, der havde reist om i Maven paa en Fisk; men Tinsoldaten var slet ikke stolt. De stillede ham op paa Bordet og der - nei, hvor det kan gaae underligt til i Verden! Tinsoldaten var i den selvsamme Stue, han havde været i før, han saae de selvsamme Børn og Legetøiet stod paa Bordet; det deilige Slot med den nydelige lille Dandserinde; hun holdt sig endnu paa det ene Been og havde det andet høit i Veiret, hun var ogsaa standhaftig; det rørte Tinsoldaten, han var færdig ved at græde Tin, men det passede sig ikke. Han saae paa hende og hun saae paa ham, men de sagde ikke noget.

I det samme tog den ene af Smaadrene og kastede Soldaten lige ind i Kakkelovnen, og han gav slet ingen Grund derfor; det var bestemt Trolden i Daasen, der var Skyld deri.

Tinsoldaten stod ganske belyst og følte en Hede, der var forfærdelig, men om det var af den virkelige Ild, eller af Kjærlighed, det vidste han ikke. Couleurerne vare reent gaaet af ham, om det var skeet paa Reisen

eller det var af Sorg, kunde ingen sige. Han saae paa den lille Jomfru, hun saae paa ham, og han følte han smeltede, men endnu stod han standhaftig med Geværret i Armen. Da gik der en Dør op, Vinden tog i Dandserinden og hun fløi ligesom en Sylphide lige ind i Kakkellovnen til Tinsoldaten, blussede op i Lue og var borte; saa smeltede Tinsoldaten til en Klat, og da Pigen Dagen efter tog Asken ud, fandt hun ham som et lille Tinhjerte; af Dandserinden derimod var der kun Pailletten, og den var brændt kulsort.

*

125

De vilde Svaner.

Langtborte herfra, der hvor Svalerne flyve hen, naar vi have Vinter, boede en Konge, som havde elleve Sønner og een Datter, *Elisa*. De elleve Brødre, Prindser vare de, gik i Skole med Stjerne paa Brystet og Sabel ved Siden; de skreve paa Guldtavle med Diamantgriffel og læste ligesaa godt udenad, som indeni; man kunde strax høre, at de vare Prindser. Søsteren *Elisa* sad paa en lille Skammel af Speilglas og havde en Billedbog, der var kjøbt for det halve Kongerige.

O, de Børn havde det saa godt, men saaledes skulde det ikke altid blive!

Deres Fader, som var Konge over hele Landet, giftede sig med en ond Dronning, der slet ikke var de stakkels Børn god; allerede den første Dag kunde de godt mærke det; paa hele Slottet var der stor Stads, og saa legede Børnene: komme Fremmede; men istedetfor at de ellers fik alle de Kager og stegte Æbler, der vare at overkomme, gav hun dem kun Sand i en Thekop og sagde, at de kunde lade, som om det var noget.

Ugen efter satte hun den lille Søster *Elisa* ud paa Landet hos nogle Bønderfolk, og længe varede det ikke, før hun fik Kongen indbildt saameget om de stakkels Prindser, at han slet ikke brød sig mere om dem.

»Flyv I ud i Verden og skyt jer selv!« sagde den onde Dronning; »flyv som store Fugle, uden Stemme!« men hun kunde dog ikke gjøre det saa slemt, som hun gjerne vilde; de bleve elleve deilige vilde Svaner. Med et underligt Skrig fløi de ud af Slotsvinduerne henover Parken og Skoven.

* * * * *
-- -- -- -- 126

Det var endnu ganske tidlig Morgen, da de kom forbi, hvor Søsteren *Elisa* laae og sov i Bondens Stue; her svævede de over Taget, dreiede med deres lange Halse, og sloge med Vingerne, men ingen hørte eller saae det; de maatte igjen afsted, høit op imod Skyerne, langt ud i den vide Verden, der fløi de ud i en stor mørk Skov, der strakte sig lige til Stranden.

Den stakkels lille *Elisa* stod i Bondens Stue, og legede med et grønt Blad, andet Legetøi havde hun ikke; og hun stak et Hul i Bladet, kikkede derigjennem op paa Solen, og da var det ligesom om hun saae sine Brødres klare Øine, og hver Gang de varme Solstraaler skinnede paa hendes Kind, tænkte hun paa alle deres Kys.

Den ene Dag gik ligesom den anden. Blæste Vinden gjennem de store Rosenhækker udenfor Huset, da hvidskede *den til Roserne: »hvo kan være smukkere, end I,« men Roserne rystede med Hovedet og sagde: »Det er *Elisa*.« Og sad den gamle Kone om Søndagen i Døren og læste i sin Psalmebog, da vendte Vinden Bladene, og sagde til Bogen: »Hvo kan være frommere end Du?« - »Det er *Elisa*!« sagde Psalmebogen, og det var den rene Sandhed, hvad Roserne og Psalmebogen sagde.

Da hun var femten Aar, skulde hun hjem; og da Dronningen saae, hvor smuk hun var, blev hun hende vred og hadefuld; gjerne havde hun forvandlet hende til en vild Svane, ligesom Brødrene, men det turde hun ikke strax, da jo Kongen vilde see sin Datter.

I den tidlige Morgen gik Dronningen ind i Badet, der var bygget af Marmor, og smykket med bløde Hynder og de deiligste Tæpper, og hun tog tre Skruptudser, kyssede paa dem, og sagde til den ene: »sæt Dig paa *Elisas* Hoved, naar hun kommer i Badet, at hun kan blive dorsk, som Du! Sæt Dig paa hendes Pande,« sagde hun til den anden, »at hun kan blive styg, som Du, saa at hendes Fader ikke kjender hende! Hvil ved hendes Hjerte,« hvidskede hun til den tredie, »lad hende faae et ondt Sind, at hun kan have Pine deraf!« Saa satte hun Skruptudserne ud i det klare Vand, der strax fik en grønlig Farve, kaldte paa *Elisa*,

klædte hende af, og lod hende stige ned i Vandet, og i det hun dukkede, satte den ene Skruptudse sig i hendes Haar, den anden paa hendes Pande og den tredje paa Brystet, men *Elisa* syntes slet ikke at mærke det; saasnart hun reiste sig op, flød der tre røde Valmuer paa Vandet; havde Dyrene ikke

*
– 127

været giftige og kyssede af Hexen, da vare de blevne forvandlede til røde Roser, men Blomster bleve de dog, ved at hvile paa hendes Hoved og ved hendes Hjerte; hun var for from og uskyldig til at Trolddommen kunde have Magt over hende.

Da den onde Dronning saae det, gned hun hende ind med Valnød-Saft, saa hun blev ganske sortbruun, strøg det smukke Ansigt over med en stinkende Salve og lod det deilige Haar filtre sig; det var umuligt at kjende den smukke *Elisa* igjen.

Da derfor hendes Fader saae hende, blev han ganske forskrækket, og sagde at det var ikke hans Datter; Ingen vilde heller kjendes ved hende, uden Lænkehunden og Svalerne, men de vare fattige Dyr og havde ikke noget at sige.

Da græd den stakkels *Elisa* og tænkte paa sine elleve Brødre, der alle vare borte. Bedrøvet listede hun sig udaf Slottet, gik hele Dagen over Mark og Mose ind i den store Skov. Hun vidste slet ikke, hvor hun vilde hen, men hun følte sig saa bedrøvet og længtes efter sine Brødre, de vare vist ogsaa, ligesom hun, jaget ud i Verden, dem vilde hun søge og finde.

Kun kort Tid havde hun været i Skoven, før Natten faldt paa; hun var kommet reent bort fra Vei og Sti; da lagde hun sig ned paa det bløde Mos, læste sin Aftenbøn og hældede sit Hoved op til en Stub. Der var saa stille, Luften var saa mild, og rundt omkring i Græsset og paa Mosset skinnede, som en grøn Ild, over hundrede Sand Hans-Orme; da hun med Haanden sagte rørte ved een af Grenene, faldt de lysende Insecter, som Stjernesked, ned til hende.

Hele Natten drømte hun om sine Brødre; de legede igjen, som Børn, skrev med Diamantgriffel paa Guldtafle og saae i den deilige Billedbog, der havde kostet det halve Rige; men paa Tavlen skreve de ikke, som før, kun Nuller og Streger, nei de dristigste Bedrifter de havde udført, Alt hvad de havde oplevet og seet; og i Billedbogen var Alt levende, Fuglene sang, og Menneskene gik ud af Bogen og talte til *Elisa* og hendes Brødre, men naar hun vendte Bladet, sprang de strax igjen ind, for at der ikke skulde komme Vildrede i Billederne.

Da hun vaagnede, var Solen allerede høit oppe; hun kunde rigtignok ikke see den, de høie Træer bredte deres Grene tæt og fast ud, men Straalerne spillede deroppe ligesom et viftende Guldflor; der var en Duft af det Grønne, og Fuglene vare nær ved at sætte sig paa hendes Skuldre. Hun hørte Vandet pladske,
*
– 128

det var mange store Kildevæld, som alle faldt ud i en Dam hvor der var den deiligste Sandbund; rigtignok voxte her tætte Buske rundt om, men paa eet Sted havde Hjortene gravet en stor Aabning og her gik *Elisa* hen til Vandet, det var saa klart, at havde Vinden ikke rørt Grene og Buske saaledes at de bevægede sig, da maatte hun have troet, at de vare maledede af nede paa Bunden, saa tydeligt spillede sig der hvert Blad, baade det Solen skinnede igjennem og det der ganske var i Skygge.

Saasnart hun saae sit eget Ansigt, blev hun ganske forskrækket, saa bruunt og fælt var det, men da hun gjorde sin lille Haand vaad og gned Øine og Pande, skinnede den hvide Hud frem igjen, da lagde hun alle sine Klæder og gik ud i det friske Vand; et deiligere Kongebarn, end hun var, fandtes der ikke i denne Verden.

Da hun igjen var klædt og havde flættet sit lange Haar, gik hun til det sprudlende Væld, drak af sin hule Haand, og vandrede længere ind i Skoven, uden selv at vide hvorhen. Hun tænkte paa sine Brødre, tænkte paa den gode Gud, der vist ikke vilde forlade hende; han lod de vilde Skovæbler groe, for at mætte den Hungrige; han viste hende et saadant Træ, Grenene bugnede af Frugt, her holdt hun sit Middagsmaaltid, satte Støtter under dets Grene og gik saa ind i den mørkeste Deel af Skoven. Der var saa stille, at hun hørte sine egne Fodtrin, hørte hvert lille vissent Blad der bøiede sig under hendes Fod; ikke en Fugl var der at see, ikke en Solstraale kunde trænge igjennem de store tætte Trægrene; de høie Stammer stode saa nær ved hinanden, at naar hun saae ligefrem, var det, som om det ene Bjelkegitter, tæt ved det andet, omsluttede hende; o, her var en Eensomhed, hun aldrig før havde kjendt.

Natten blev saa mørk; ikke en eneste lille Sand Hansorm skinnede fra Mosset, bedrøvet lagde hun sig ned for at sove; da syntes hun at Trægrenene oven over hende gik til Side og *vor Herre* med milde Øine saae ned paa hende, og smaa Engle tittede frem over hans Hoved og under hans Arme.

Da hun vaagnede om Morgen, vidste hun ikke, om hun havde drømt det, eller om det virkelig var saa.

Hun gik nogle Skridt fremad, da mødte hun en gammel Kone med Bær i sin Kurv, den Gamle gav hende

nogle af disse. *Elisa* spurgte, om hun ikke havde seet elleve Prindsere ride igjennem Skoven.

*
– 129

»Nei«, sagde den Gamle, »men jeg saae igaar elleve Svaner med Guldkroner paa Hovedet svømme ned af Aaen her tæt ved!«

Og hun førte *Elisa* et Stykke længer frem til en Skrænt; nedenfor denne bugtede sig en Aa; Træerne paa dens Bredder strakte deres lange bladfulde Grene over imod hinanden, og hvor de, efter deres naturlige Vext, ikke kunde naae sammen, der havde de revet Rødderne løse fra Jorden og heldede ud over Vandet med Grenene flettede i hinanden.

Elisa sagde Farvel til den Gamle og gik langs med Aaen, til hvor denne flød ud i den store, aabne Strand.

Hele det deilige Hav laae for den unge Pige; men ikke en Seiler viste sig derude, ikke en Baad var der at see, hvor skulde hun dog komme længer bort. Hun betragtede de utallige Smaastene paa Bredden; Vandet havde slebet dem alle runde. Glas, Jern, Stene, Alt hvad der laae skyllet op, havde taget Skikkelse af Vandet, der dog var langt blødere end hendes fine Haand. »Det bliver utrætteligt ved at rulle, og saa jevner sig det Haarde, jeg vil være ligesaa utrættelig! tak for Eders Lærdom, I klare, rullende Bølger; engang, det siger mit Hjerte mig, ville I bære mig til mine kjære Brødre!«

Paa den opskyllede Tang laae elleve hvide Svanefjer; hun samlede dem i en Bouquet, der laae Vanddraaber paa dem, om det var Dug eller Taarer, kunde ingen see. Eensomt var der ved Stranden, men hun følte det ikke; thi Havet frembød en evig Afvexling, ja i nogle faa Timer flere, end de ferske Indsøer kunne vise i et heelt Aar. Kom der en stor sort Sky, saa var det, som Søen vilde sige: jeg kan ogsaa see mørk ud, og da blæste Vinden og Bølgerne vendte det Hvide ud; men skinnede Skyerne røde og Vindene sov, saa var Havet som et Rosenblad; nu blev det grønt, nu hvidt, men i hvor stille det hvilede, var der dog ved Bredden en sagte Bevægelse; Vandet hævede sig svagt, som Brystet paa et sovende Barn.

Da Solen var ved at gaae ned, saae *Elisa* elleve vilde Svaner med Guldkroner paa Hovedet flyve mod Land, de svævede den ene bag den anden; det saae ud som et langt hvidt Baand; da steg *Elisa* op paa Skrænten og skjulte sig bag en Busk; Svanerne satte sig nær ved hende og sloge med deres store, hvide Vinger.

I det Solen var under Vandet, faldt pludseligt Svanehammen og der stode elleve deilige Prindsere, *Elisas* Brødre. Hun

*
– 130

udstødte et høit Skrig; thi uagtet de havde forandret sig meget, vidste hun, at det var dem, følte, at det maatte være dem; og hun sprang i deres Arme, kaldte dem ved Navn og de bleve saa lykkelige, da de saae og kjendte deres lille Søster, der nu var saa stor og deilig. De løe og de græd, og snart havde de forstaaet hinanden, hvor ond deres Stedmoder havde været imod dem Alle.

»Vi Brødre,« sagde den ældste, »flyve, som vilde Svaner, saalænge Solen staaer paa Himlen; naar den er nede, faae vi vor menneskelige Skikkelse; derfor maae vi altid ved Sol-Nedgang passe paa at have Hvile for Foden; for flyve vi da oppe mod Skyerne, maae vi, som Mennesker, styrte ned i Dybet. Her boe vi ikke; der ligger et ligesaa skjønt Land, som dette, hiin Side Søen; men Veien der hen er lang, det store Hav maae vi over, og der findes ingen Ø paa vor Vei, hvor vi kunne overnatte, kun en eensom lille Klippe rager op midt derude; den er ei større, end at vi Side om Side kunne hvile paa den; gaaer Søen stærk saa sprøiter Vandet høit over os; men dog takke vi vor Gud for den. Der overnatte vi i vor Skikkelse som Menneske, uden den kunde vi aldrig gjæste vort kjære Fædreland, thi to af Aarets længste Dage bruge vi til vor Flugt. Kun eengang om Aaret er det forundt os at besøge vort Fædrenehjem, elleve Dage tør vi blive her, flyve henover denne store Skov, hvorfra vi kunne øine Slottet, hvor vi bleve fødte og hvor vor Fader boer, see det høie Taarn af Kirken, hvor Moder er begravet. - Her synes vi Træer og Buske ere i Slægt med os, her løbe de vilde Heste hen over Sletterne, som vi saae det i vor Barndom; her synger Kulbrænderen de gamle Sange, vi dandsede efter som Børn, her er vort Fædreland, her drages vi hen og her have vi fundet Dig Du kjære, lille Søster! to Dage endnu tør vi blive her, saa maae vi bort over Havet til et deiligt Land, men som ikke er vort Fædreland! hvorledes faae vi Dig med? Vi have hverken Skib eller Baad!«

»Hvorledes skal jeg kunne frelse Eder!« sagde Søsteren.

Og de talte sammen næsten den hele Nat, der blev kun blundet nogle Timer.

Elisa vaagnede ved Lyden af Svanevingerne, der susede over hende. Brødrene vare igjen forvandlede og de fløi i store Kredse og tilsidst langt bort, men een af dem, den yngste, blev tilbage; og Svanen lagde sit Hoved i hendes Skjød og hun

*
– 131

klappede dens hvide Vinger; hele Dagen vare de sammen. Mod Aften kom de Andre tilbage, og da Solen

var nede, stode de i deres naturlige Skikkelse.

»Imorgen flyve vi herfra, tør ikke komme tilbage før om et heelt Aar, men Dig kunne vi ikke saaledes forlade! har Du Mod at følge med? Min Arm er stærk nok til at bære Dig gennem Skoven, skulle vi da ikke Alle have stærke Vinger nok til at flyve med Dig over Havet.«

»Ja, tag mig med!« sagde *Elisa*.

Den hele Nat tilbragte de med at flette et Net af den smidige Pilebark og de seige Siv, og det blev stort og stærkt; paa dette lagde *Elisa* sig, og da Solen saa kom frem, og Brødrene forvandlede til vilde Svaner, grebe de i Nettet med deres Næb, og fløi høit mod Skyerne med den kjære Søster, der sov endnu. Solstraalerne faldt lige paa hendes Ansigt, derfor fløi een af Svanerne over hendes Hoved, at dens brede Vinger kunde give Skygge. -

De vare langt fra Land, da *Elisa* vaagnede; hun troede endnu at drømme, saa underligt forekom det hende, at bæres over Havet, høit igjennem Luften. Ved hendes Side laae en Green med deilige modne Bær, og et Bundt velsmagende Rødder; dem havde den yngste af Brødrene samlet og lagt til hende, og hun tilsmilede ham taknemlig, thi hun kjendte, det var ham, som fløi lige over hendes Hoved, og skyggede med Vingerne.

De vare saa høit oppe, at det første Skib, de saae under dem, syntes en hvid Maage, der laae paa Vandet. En stor Sky stod bagved dem, det var et heelt Bjerg, og paa den saae *Elisa* Skyggen af sig selv, og af de elleve Svaner, saa kjærnpestore fløi de der; det var et Skilderi, prægtigere end hun havde seet noget før; men altsom Solen steeg høiere og Skyen blev længere bagved dem, forsvandt det svævende Skyggebillede.

Den hele Dag fløi de afsted, som en susende Piil gennem Luften, men dog var det langsommere end ellers, nu havde de Søsteren at bære. Der trak et ondt Veir op, Aftenen nærmede sig; angst saae *Elisa* Solen synke, og endnu var ei den eensomme Klippe i Havet at øine; det forekom hende, at Svanerne gjorde stærkere Slag med Vingerne. Ak! hun var Skyld i, at de ei kom hurtigt nok afsted; naar Solen var nede, vilde de blive til Mennesker, styrtede i Havet, og drukne. Da bad hun i sit Hjertes Inderste en Bøn til vor Herre, men endnu øinede hun ingen

* - 132

Klippe; den sorte Sky kom nærmere; de stærke Vindpust forkyndte en Storm; Skyerne stode i een eneste stor truende Bølge, der fast som Bly skjød fremad; Lyn blinkede paa Lyn.

Nu var Solen lige ved Randen af Havet. *Elisas* Hjerte bævede; da skjøde Svanerne nedad, saa hastigt at hun troede at falde; men nu svævede de igjen. Solen var halvt nede i Vandet; da først øinede hun den lille Klippe under sig, den saae ud, ikke større, end om det var en Sælhund, der stak Hovedet op af Vandet. Solen sank saa hurtigt; nu var den kun, som en Stjerne; da rørte hendes Fod ved den faste Grund, Solen slukkedes liig den sidste Gnist i det brændende Papir; Arm i Arm saae hun Brødrene staae omkring sig; men mere Plads, end netop til dem og hende, var der heller ikke. Søen slog mod Klippen, og gik som en Skylregn hen over dem; Himlen skinnede i een altid flammende Ild og Slag paa Slag rullede Tordenen; men Søster og Brødre holdt hinanden i Hænderne og sang en Psalme, hvoraf de fik Trøst og Mod.

I Dagingen var Luften reen og stille; saasnart Solen steeg, fløi Svanerne med *Elisa* bort fra Øen. Havet gik endnu stærkt, det saae ud, da de vare høit i Veiret, som om den hvide Skum paa den sortegrønne Sø var Millioner Svaner, der fløde paa Vandet.

Da Solen kom høiere, saae *Elisa* foran sig, halv svømmende i Luften, et Bjergland, med skinnende lismasser paa Fjeldene og midt derpaa strakte sig et vist milelangt Slot, med den ene dristige Søilegang ovenpaa den anden; nedenfor gyngede Palmeskove og Pragtblomster, store, som Møllehjul. Hun spurgte, om det var Landet, hun skulde til, men Svanerne rystede med Hovedet, thi det, hun saae, var Fata Morganas deilige, altid omvexlende Skyslot; derind turde de intet Menneske bringe. *Elisa* stirrede derpaa; da styrtede Bjerge, Skove og Slot sammen, og der stode tyve stolte Kirker, alle hinanden lige, med høie Taarne, og spidse Vinduer. Hun syntes at høre Orgelet klinge, men det var Havet, hun hørte. Nu vare hun Kirkerne ganske nær, da bleve disse til en heel Flaade, der seilede hen under hende; hun saae ned, og det var kun Havtaage, der jog hen over Vandet. Ja en evig Afvexling havde hun før Øie, og nu saae hun det virkelige Land, hun skulde til; der reiste sig de deilige blaa Bjerge, med Cederskove, Byer og Slotte. Længe før Solen gik ned, sad hun

* - 133

paa Fjeldet foran en stor Hule, der var begroet med fine, grønne Slyngplanter; det saae ud, som det var broderede Tæpper.

»Nu skal vi see, hvad Du drømmer her inat!« sagde den yngste Broder og viste hende hendes Sovekammer.

»Gid jeg maatte drømme, hvorledes jeg skulde frelse Eder!« sagde hun; og denne Tanke beskjeftigede hende saa levende; hun bad saa inderlig til Gud om hans Hjælp, ja selv isøvnne vedblev hun sin Bøn; da forekom det hende, at hun fløi høit op i Luften, til Fata Morganas Skyslot, og Feen kom hende imøde, saa smuk og glimrende, og dog lignede hun ganske den gamle Kone, der gav hende Bær i Skoven, og fortalte hende om Svanerne med Guldkronerne paa.

»Dine Brødre kan frelses!« sagde hun, »men har Du Mod og Udholdenhed. Vel er Havet blødere end dine fine Hænder, og omformer dog de haarde Stene, men det føler ikke den Smerte, dine Fingre vilde føle; det har intet Hjerte, lider ikke den Angest og Qval, Du maa udholde. Seer Du denne Brændenælde, jeg holder i min Haand! af denne Slags voxer mange rundt om Hulen, hvor Du sover; kun de der, og de, som skyde frem paa Kirkegaardens Grave, ere brugelige, mærk Dig det; dem maa Du plukke, skjøndt de vil brænde din Hud i Vabler; bryd Nælderne med dine Fødder, da faaer Du Hør; med den skal Du snoe og binde elleve Pantserskjorter, med lange Ærmer, kast disse over de elleve vilde Svaner, saa er Trolddommen løst. Men husk vel paa, at fra det Øieblik, Du begynder dette Arbeide, og lige til det er fuldendt, om der endog gaaer Aar imellem, maa Du ikke tale; det første Ord, Du siger, gaaer som en dræbende Dolk i dine Brødres Hjerte; ved Din Tunge hænger deres Liv. Mærk Dig Alt dette!«

Og hun rørte i det samme ved hendes Haand med Nælden; den var som en brændende Ild, *Elisa* vaagnede derved. Det var lys Dag, og tæt ved, hvor hun havde sovet, laae en Nælde, som den, hun havde seet i Drømme. Da faldt hun paa sine Knæ, takkede *vor Herre*, og gik ud af Hulen, for at begynde paa sit Arbeide.

Med de fine Hænder greb hun ned i de hæsle Nælder, de vare som Ild; store Vabler brændte de paa hendes Hænder og Arme, men gjerne vilde hun lide det, kunde hun frelse de kjære Brødre. Hun brød hver Nælde med sine nøgne Fødder, og snoede den grønne Hør.

Da Solen var nede, kom Brødrene, og de bleve forskrækkede

* 134

ved at finde hende saa taus; de troede at det var en ny Trolddom af den onde Stedmoder; men da de saae hendes Hænder, begreb de, hvad hun gjorde for deres Skyld, og den yngste Broder græd, og hvor hans Taarer faldt, der følte hun ingen Smerter, der forsvandt de brændende Vabler.

Natten tilbragte hun med sit Arbeide, thi hun havde ingen Ro, før hun havde frelst de kjære Brødre; hele den følgende Dag, medens Svanerne vare borte, sad hun i sin Eensomhed, men aldrig havde Tiden fløiet saa hurtig. Een Pantserskjorte var alt færdig, nu begyndte hun paa den næste.

Da klang Jagthorn mellem Bjergene; hun blev ganske angest; Lyden kom nærmere; hun hørte Hunde gjøe; forskrækket søgte hun ind i Hulen, bandt Nælderne, hun havde samlet og heglet, i et Bundt, og satte sig derpaa.

I det samme kom en stor Hund springende frem fra Krattet, og strax efter een, og endnu een; de gjøede høit, løb tilbage, og kom frem igjen. Det varede ikke mange Minuter, saa stode alle Jægerne udenfor Hulen, og den smukkeste iblandt dem var Landets Konge, han traadte hen til *Elisa*, aldrig havde han seet en skjønnere Pige.

»Hvor er Du kommet her, Du deilige Barn!« sagde han. *Elisa* rystede med Hovedet, hun turde jo ikke tale, det gjaldt hendes Brødres Frelse og Liv; og hun skjulte sine Hænder under Forklædet, at Kongen ikke skulde see, hvad hun maatte lide.

»Følg med mig!« sagde han, »her maa Du ikke blive! er Du god, som Du er smuk, da vil jeg klæde Dig i Silke og Fløiel, sætte Guldkronen paa dit Hoved, og Du skal boe og bygge i mit rigeste Slot!« - og saa løftede han hende op paa sin Hest; hun græd, vred sine Hænder, men Kongen sagde: »Jeg vil kun din Lykke! eengang skal Du takke mig derfor!« og saa foer han afsted mellem Bjergene, og holdt hende foran paa Hesten, og Jægerne joge bagefter.

Da Solen gik ned, laae den prægtige Kongestad, med Kirker og Kupler foran, og Kongen førte hende ind i Slottet, hvor store Vandspring pladskede i de høie Marmorsale, hvor Vægge og Loft prangede med Malerier, men hun havde ikke Øine derfor, hun græd og sørgede; godvillig lod hun Qvinderne iføre hende de kongelige Klæder, flette Perler i hendes Haar, og trække fine Handsker over de forbrændte Fingre.

Da hun stod der i al sin Pragt, var hun saa blændende smuk,

* 135

at Hoffet bøiede sig endnu dybere for hende, og Kongen kaarede hende til sin Brud; skjøndt Erke-Biskoppen rystede med Hovedet, og hvidskede, at den smukke Skovpige vist var en Hex, hun blændede deres Øine, og bedaarede Kongens Hjerte.

Men Kongen hørte ikke derpaa, lod Musiken klinge, de kosteligste Retter frembære, de yndigste Piger dandse om hende, og hun blev ført gennem duftende Haver ind i prægtige Sale; men ikke et Smiil gik over hendes Læber, eller frem paa hendes Øine, Sorgen stod der, som evig Arv og Eie. Nu aabnede Kongen et lille Kammer, tætved hvor hun skulde sove; her var pyntet med kostelige grønne Tæpper, og lignede ganske Hulen, hvori hun havde været; paa Gulvet laae det Bundt Hør, hun havde spundet af Nælderne, og under Loftet hang Pantserskjorten, der var strikket færdig; Alt dette havde en af Jægerne taget til sig, som noget Curiøst.

»Her kan Du drømme Dig tilbage i dit fordums Hjem!« sagde Kongen. »Her er det Arbeide, som der beskæftigede Dig; nu, midt i al din Pragt, vil det more Dig at tænke tilbage paa hiin Tid.«

Da *Elisa* saae dette, der laae hendes Hjerte saa nært, spillede et Smiil om hendes Mund, og Blodet vendte tilbage i Kinderne; hun tænkte paa sine Brødres Frelse, kyskede Kongens Haand, og han trykkede hende til sit Hjerte, og lod alle Kirkeklokker forkynde Bryllups Pest. Den deilige stumme Pige fra Skoven var Landets Dronning.

Da hvidskede Erke-Biskoppen onde Ord i Kongens Øre, men de sank ikke ned til hans Hjerte, Brylluppet skulde staae, Erke-Biskoppen selv maatte sætte hende Kronen paa Hovedet, og han trykkede med ond Uvillie den snævre Ring fast ned over Panden, saa det gjorde ondt; dog der laae en tungere Ring om hendes Hjerte, Sorgen over hendes Brødre; hun følte ikke den legemlige Pine. Hendes Mund var stum, et eneste Ord vilde jo skille hendes Brødre ved Livet, men i hendes Øine laae der en dyb Kjærlighed til den gode, smukke Konge, der gjorde Alt for at glæde hende. Med hele sit Hjerte blev hun ham Dag for Dag mere god; o, at hun turde blot betro sig til ham, sige ham sin Lidelse! men stum maatte hun være, stum maatte hun fuldføre sit Værk. Derfor listede hun sig om Natten fra hans Side, gik ind i det lille Lønkammer, der var smykket, som Hulen, og hun strikkede den ene Pantserskjorte færdig efter den anden; men da hun begyndte paa den syvende, havde hun ikke mere Hør.

* - 136

Paa Kirkegaarden vidste hun de Nælder groede, som hun skulde bruge, men selv maatte hun plukke dem, hvorledes skulde hun komme derud.

»O, hvad er Smerten i mine Fingre, mod den Qval mit Hjerte lider!« tænkte hun, »jeg maa vove det! Vor Herre vil ikke slaae Haanden af mig!« med en Hjerte-Angest, som var det en ond Gjerning hun havde for, listede hun sig, i den maaneklare Nat, ned i Haven, gik gennem de lange Alleer, ud paa de eensomme Gader, hen til Kirkegaarden. Der saae hun paa en af de bredeste Ligstene sad en Kreds Lamier, hæslege Hexe, de toge deres Pjalter af, som om de vilde bade sig, og saa gravede de med de lange magre Fingre ned i de friske Grave, toge Ligene frem og aade deres Kjød. *Elisa* maatte dem tæt forbi, og de fæstede deres onde Øine paa hende, men hun læste sin Bøn, samlede de brændende Nælder, og bar dem hjem til Slottet.

Kun eet eneste Menneske havde seet hende, Erke-Biskoppen, han var oppe, naar de andre sov; nu havde han dog faaet ret i hvad han meente: at det ikke var, som det skulde, med Dronningen; hun var en Hex, derfor havde hun bedaaret Kongen og det hele Folk.

I Skriftestolen sagde han til Kongen, hvad han havde seet, og hvad han frygtede, og da de haarde Ord kom fra hans Tunge, rystede de udskaarne Helgenbilleder med Hovedet, som om de vilde sige: det er ikke saa, *Elisa* er uskyldig! men Erke-Biskoppen lagde det anderledes ud, meente, at de vidnede imod hende, at de rystede med Hovedet over hendes Synd. Da rullede to tunge Taarer ned over Kongens Kinder, han gik hjem med Tvivl i sit Hjerte, og han lod som om han sov om Natten, men der kom ingen rolig Søvn i hans Øine, han mærkede, hvorledes *Elisa* stod op, og hver Nat gjentog hun dette og hver Gang fulgte han sagte efter, og saae at hun forsvandt i sit Lønkammer.

Dag for Dag blev hans Mine mere mørk, *Elisa* saae det, men begreb ikke hvorfor, men det ængstede hende, og hvad leed hun ikke i sit Hjerte for Brødrene! paa det kongelige Fløiel og Purpur randt hendes salte Taarer, de laae der som glimrende Diamanter, og Alle som saae den rige Pragt, ønskede at være Dronningen. Snart var hun imidlertid tilende med sit Arbejde, kun een Pantserskjorte manglede endnu; men Hør havde hun heller ikke meer; og ikke en eneste Nælde. Eengang, kun denne sidste, maatte hun derfor paa Kirkegaarden og plukke nogle Haandfulde. Hun tænkte med Angest paa den eensomme

* - 137

Vandring, og paa de skrækelige Lamier; men hendes Villie var fast, som hendes Tillid til vor Herre.

Elisa gik, men Kongen og Erke-Biskoppen fulgte efter, de saae hende forsvinde ved Gitterporten ind til Kirkegaarden og da de nærmede sig den, sad paa Gravstenen Lamierne, som *Elisa* havde seet dem, og Kongen vendte sig bort; thi mellem disse tænkte han sig hende, hvis Hoved endnu i denne Aften havde hvilet ved hans Bryst.

»Folket maa dømmе hende!« sagde han, og Folket dømte, hun skal brændes i de røde Luer.

Fra de prægtige Kongesale blev hun ført hen i et mørkt, fugtigt Hul, hvor Vinden peeb ind af det gittede Vindue; istedetfor Fløiel og Silke gav de hende det Bundt Nelder hun havde samlet, det kunde hun lægge sit Hoved paa; de haarde brændende Pantserskjorter, hun havde strikket, skulde være Dyne og Teppe, men intet kjærere kunde de skjænke hende, hun tog igjen fat paa sit Arbeide og bad til sin Gud. Udenfor sang Gadedrengene Spotteviser om hende; ingen Sjæl trøstede hende med et kjærligt Ord.

Da susede mod Aften, tæt ved Gitteret, en Svanevinge, det var den yngste af Brødrene, han havde fundet Søsteren; og hun hulkede høit af Glæde, skjøndt hun vidste, at Natten, som kom, muligt var den sidste hun havde at leve i; men nu var jo Arbeidet ogsaa næsten fuldført og hendes Brødre vare her.

Erke-Biskoppen kom for at være den sidste Time hos hende, det havde han lovet Kongen, men hun rystede paa Hovedet, bad med Blik og Miner at han vilde gaae; i denne Nat maatte hun jo ende sit Arbeide, ellers var Alt til Unytte; Alt, Smerte, Taarer og de søvnløse Nætter; Erke-Biskoppen gik bort med onde Ord imod hende, men den stakkels *Elisa* vidste, hun var uskyldig, og vedblev sit Arbeide.

De smaa Muus løb paa Gulvet, de slæbte Nælderne hen for hendes Fødder, for dog at hjælpe lidt, og Droslen satte sig ved Vinduets Gitter, og sang den hele Nat, saa lystigt den kunde, at hun ikke skulde tabe Modet.

Det var endnu ikke mere end Dagning, først om en Time vilde Solen komme op, da stode de elleve Brødre ved Slottets Port, forlangte at føres for Kongen, men det kunde ikke skee, blev der svaret, det var jo Nat endnu, Kongen sov og turde ikke vækkes. De bade, de truede, Vagten kom, ja selv Kongen traadte ud, og spurgte hvad det betød; da kom Solen i det samme op,

*
- 138

og der vare ingen Brødre at see, men hen over Slottet fløi elleve vilde Svaner.

Ud af Byens Port strømede det hele Folk, de vilde see Hexen blive brændt. En ussel Hest trak Karren, hvori hun sad; man havde givet hende en Kittel paa, af grovt Sækketøj; hendes deilige lange Haar hang løst om det smukke Hoved; hendes Kinder vare dødblege, hendes Læber bevægede sig sagte, mens Fingrene snoede den grønne Hør; selv paa Veien til sin Død slap hun ikke det begyndte Arbeide, de ti Pantserskjorter laae ved hendes Fødder, den ellefte strikkede hun paa. Pøbelen forhaanede hende.

»See til Hexen, hvor hun mumler! ikke en Psalmebog har hun i Haanden, nei sit lede Kogleri sidder hun med, riv det fra hende i tusinde Stykker!«

Og de trængte Alle ind paa hende og vilde sønderrive det; da kom elleve hvide Svaner flyvende, de satte sig rundt om hende paa Karren og sloge med deres store Vinger. Da veeg Hoben forfærdet til Side.

»Det er et Tegn fra Himlen! hun er vist uskyldig!« hvidskede mange, men de vovede ikke høit at sige det.

Nu greb Bøddelen hende ved Haanden, da kastede hun ihast de elleve Skjorter over Svanerne og der stod elleve deilige Prindsere, men den yngste havde en Svanevinge istedetfor sin ene Arm, thi der manglede et Ærme i hans Pantser-Skjorte, det havde hun ikke faaet færdig.

»Nu tør jeg tale!« sagde hun, »jeg er uskyldig!«

Og Folket som saae, hvad der var skeet, bøiede sig for hende som for en Helgeninde; men hun sank livløs i Brødrenes Arme, saaledes havde Spænding, Angest og Smerte virket paa hende.

»Ja, uskyldig er hun!« sagde den ældste Broder, og nu fortalte han Alt hvad der var skeet, og medens han talte, udbredte sig en Duft, som af Millioner Roser, thi hvert Brændestykke i Baalet havde slaet Rødder og skudt Grene; der stod en duftende Hæk, saa høi og stor med røde Roser; øverst sad een Blomst, hvid og skinnende, den lyste, som en Stjerne, den brød Kongen, satte den paa *Elisas* Bryst, da vaagnede hun med Fred og Lyksalighed i sit Hjerte.

Og alle Kirkeklokker ringede af sig selv og Fuglene kom i store Flokke; det blev et Bryllupstog tilbage til Slottet, som endnu ingen Konge havde seet det.

*
—